

ВИКОРИСТАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗМІН В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

(опубліковано: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Приоритети національного економічного розвитку в контексті глобальних викликів” –
К.:КНТЕУ, 2008, - С.192-194)

Сучасний період загальносвітового розвитку характеризується переходом постіндустріальної стадії у період швидкісної глобалізації. Однією із характерних ознак притаманних означеному періоду є зниження ваги та впливовості національних державних інститутів та самої держави на економічні процеси як усередині так і зовні суверенного простору. Концепція сталого розвитку економіки визнана світовою спільнотою народів домінантною ідеологією розвитку людської цивілізації у ХХІ ст., стратегічним напрямом забезпечення матеріального, соціального і духовного прогресу суспільства. Це обумовило появу додаткових показників виміру стабільного розвитку: соціальна ціна реформ; питання бідності, пов'язані з реформуванням; національні та регіональні аспекти реформ; визначення та контроль індексу людського потенціалу (ІЛП).

До початку реформ за ІЛП Росія займала 34 місце у світі, Україна – 45, в 2000 році – Росія – 71, а Україна – 91 місце. Профіцит бюджету України станом на 1990 рік складав 1,665 млрд.руб або 2,775 млрд. долл США, у порівнянні із станом на 2008 рік – дефіцит національного бюджету складає за прогнозом Мінекономіки та Уряду – близько 3 млрд. долл.США.

Майже всі наукові школи доходять до висновку щодо закінчення етапу екстенсивного нарощування економічної та технологічної сили, в основі яких знаходились процеси ресурсного залучення та використання.

Головними її чинниками сучасних трансформаційних процесів є глобалізація фінансового ринку, що виникла як розвиток експорту капіталу з часів індустріального капіталізму; та торгівельна глобалізація, яка на відміну від періоду географічної колонізації у сучасних умовах мала вторинний характер. Активними носіями обох процесів були і є транснаціональні корпорації.

В індустріальній економіці типовим засобом набуття фінансової сили в секторі економічної діяльності вважалось розширення частки ринку, що в корпоративному секторі було адекватне здійсненню поглинання, злиття та неузгодженої консолідації. Проте, вказаний метод залишається складовою екстенсивних засобів розвитку.

Якщо виходити із пріоритетів корпорації, то це перш за все, розвиток гілки договірних об'єднань. Конгломерати, картелі та консорціуми в розвиненому ринковому середовищі приходять на зміну диверсифікованим компаніям, і, як показав досвід, значно краще справляються із створенням вартості, ефективніше регулюють фінансові потоки.

Побудова конгломерату або впровадження холдингової системи потребує від підприємства виконання вимог та отримання IPO. Для середніх компаній оптимальним шляхом є: розробка фінансової стратегії, що включає використання кредитів, випуск облігацій, залучення стратегічного інвестора, впровадження Private equity та pre-IPO, і, нарешті, IPO.

Для великих компаній, які отримали IPO коло проблем розширюється до опрацювання проблем загострення конкуренції на ринку капіталу в напрямках: розміщення та рефінансування, боротьбі за лідирування, використання відмінностей поведінки на національній та іноземних фондових біржах в умовах конкуренції з іноземними цінними паперами. На державному рівні найбільш продуктивним засобом управління став менеджмент змін.

До складу зарекомендувавших себе інструментів менеджменту змін слід віднести і структурні трансформації підприємства, які використовуються з метою набуття додаткових стимулів розвитку.

Державна система управління активно використовувала метод створення потужних холдингів та корпорацій. Єдиною метою такого свідомого укрупнення є передача господарчих пакетів у руки кваліфікованих менеджерів.

З точки зору власності еволюція підприємств для створення ефективних ринкових структур проходить наступні шляхи:

- змішані компанії;
- холдинги з державною часткою, які формуються за рахунок державного капіталу та власності;
- державні підприємства по комерційному управлінню державними пакетами акцій.

Майбутнім кроком у плані розвитку структурних трансформацій власності слід очікувати посилення ролі та присутності держави в корпоративному секторі з метою підвищення ефективності управління своїми активами. Еволюція організаційних трансформацій проходить шлях від звичайної лінійної структури з патріархальним типом побудови шататних зв'язків до мережевої, яка притаманна транснаціональній корпорації.

